

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200568
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8219200568.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého L. M., O.. XX.XX.XXXX, V. M. XX, XXX XX V., Y. E. E. M., O.. XX.XX.XXXX, V. M. XX, XXX XX V. R. L. M., O.. XX.XX.XXXX, V. X. XXX/XX, D. XX, Č. E., v konaní o vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Z a m i e t a návrh matky, doručený súdu dňa 13.3.2019 na nariadenie neodkladného opatrenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého návrhom, doručeným súdu dňa 13.3.2019 žiadala, aby súd neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým na každý prvý týždeň v kalendárnom mesiaci v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod a v nedeľu od 9.00 hod. do 16.00 hod. Návrh odôvodnila školskými a mimoškolskými povinnosťami maloletého, vlašným vzťahom medzi otcom a dieťaťom, zriedkavými stretnutiami otca a syna, čo spôsobilo odmietanie otca zo strany dieťaťa a odmietaním dieťaťa tráviť čas s otcom aj počas noci. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že matka maloletého návrhom, doručeným súdu dňa 4.10.2018 žiadala, aby súd neodkladným opatrením zakázal styk otca s maloletým, pretože maloletý trpí dlhotrvajúcim stresom a úzkostnou poruchou a bola u neho diagnostikovaná Stresová porucha (F43.1), Aspergerov syndróm (F 84.2), fóbicko - úzkostná porucha v detskom veku (F93.1), za čo môže podľa matky otec maloletého. Zároveň uviedla, že v roku 2017 sa otec s maloletým stretol 3 krát a za obdobie od 2014 - 2016 dokopy 5 krát, obaja spolu boli za dané obdobie 16 dní a nevytvoril sa medzi nimi žiaden vzťah. Veci bola pridelená spisová značka 4P 219/2018. Súd uznesením č.k. 4P 219/2018 - 10 zo dňa 31.10.2018 návrh matky zamietol. Voči tomuto uzneseniu podala matka odvolanie, na základe čoho odvolací súd uznesením č.k. 21CoP 12/2019 - 124 zo dňa 13.2.2019 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že zákaz styku rodiča s dieťaťom považovaný za vážny zásah do práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, ako aj jeho rodiča. „Každý takýto zásah musí byť preto náležite dôvodný, pretože v dôsledku zákazu styku môže dôjsť k ďalšiemu ochladeniu citových väzieb medzi rodičom a dieťaťom a prehĺbeniu narušenia vzájomných vzťahov, pretože sa ním rodičovi celkom odoberá právo stykať sa s dieťaťom, a to akýmkoľvek spôsobom. Vo výnimočných prípadoch, pokiaľ to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa a všeobecný súd styk rodiča s maloletým dieťaťom zakáže, musí byť jednoznačne v súdnom konaní preukázané, že takýto postup je v záujme maloletého dieťaťa. Spravidla ide o prípady, keď oprávnený rodič styk s maloletým dieťaťom zneužíva takým spôsobom, že to má priamy negatívny vplyv na zdravý vývin maloletého dieťaťa. Z pozitívneho záväzku štátu na poli ústavnej garancie a ochrany rodičovstva a rodiny vyplýva, že všeobecné súdy majú za povinnosť procesnými prostriedkami, ktoré im zveruje slovenský právny poriadok vytvárať predpoklady pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi vrátane prostriedkov donútenia, ak môže takéto opatrenie viesť k sledovanému cieľu a ak je primerané. Bez ohľadu na to, kto rozvrat vzťahov medzi jedným z rodičov a maloletým dieťaťom spôsobil a kto na ňom má väčšiu či menšiu vinu, je však iluzórne si predstavovať, že právo, resp. súd môže svojou autoritou rozkazovať ľudským citom. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom autoritatívne vyslovený súdom, najmä ak nezneužil rodič svoju rodičovskú zodpovednosť, by

malo byť podľa názoru ústavného súdu krajným opatrením (porovnaj ÚS SR III. ÚS 665/2014 zo dňa 26. júna 2016). Matka v konaní súdu predložila správu MUDr. E., ktorá maloletého vyšetrila a diagnostikovala postraumatickú stresovú poruchu, Aspergerov syndróm, fóbicko-úzkostnú poruchu v detskom veku a odporúčala okamžite maloletého nastaviť na psychoterapiu, vrátane intenzívnej medikamentózne terapie. S ktorou sa odvolací súd oboznámil. Za rozhodujúce považuje aj odvolací súd, že aj v prípade diagnostikovania uvedených diagnóz nie je správne v tomto štádiu vylúčiť otca z možnosti podieľať sa na výchove syna aspoň v obmedzenom rozsahu ako je určený styk. Nie je zrejmé, aby príčinou daného stavu bol iba otec. Za ratio lekárskej správy pre rozhodnutie o podanom návrhu možno považovať fakt, že ošetrojúci lekár konštatoval, že ide o reakciu na stres dlhotrvajúci. Chlapec je sklamaný z otcovho odmietania, malého záujmu o jeho superiórne výkony, stotožňuje sa s mamou, ktorú podvedome bráni pred osočovaním otca. Z obsahu rozhodnutí súdov ktorými bol naposledy upravený styk otca s maloletým dieťaťom vyplýva, že je v záujme dieťaťa aby sa s otcom stretával, súdy rešpektovali aj názor dieťaťa. Styk otca s maloletým je už v súčasnosti v značnom nepomere v porovnaní s rozsahom osobnej starostlivosti, poskytovanej maloletému zo strany matky. Akékoľvek ďalšie zúženie rozsahu styku otca alebo až ten najzávažnejší zásah akým je zákaz styku s maloletým by preto malo byť výsledkom dokazovania, ktoré by dostatočne preukázalo existenciu nepriaznivého vplyvu otca na maloletého, a bolo tak podkladom pre prijatie rozhodnutia sledujúceho predovšetkým záujmy maloletého. Za situácie, keď súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania značne zúžený. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje, aby sa dôvodnosť návrhu javila súdu ako osvedčená. Ako už bolo vyššie uvedené, matka svojimi tvrdeniami, ako ani predloženými listinnými dôkazmi dôvodnosť návrhu neosvedčila. Záverom odvolací súd apeloval na rodičov maloletého, aby konštruktívne pracovali na zlepšení svojich vzájomných vzťahov, Rozpory v otázke osobnej starostlivosti stavajú maloletého do ťaživej psychickej situácie. Je v rozpore s riadnym výkonom rodičovských práv a povinností, presúvať rodičovské nezhody na maloletého. Je preto na mieste dosiahnuť medzi rodičmi v tak závažnej otázke kompromis, ktorým sa nebudú sledovať len vlastné záujmy, ale predovšetkým záujmy maloletého. Na jeho prijatie je ale nevyhnutné uvedomiť si významnosť postavenia každého z rodičov v živote mal. dieťaťa a rešpektovať jeho právo výkonu osobnej starostlivosti. rodičovské práva a povinnosti Matka v novom návrhu na zákaz styku argumentuje v podstate rovnakými dôvodmi, ako v predchádzajúcich súdnych konaniach (4P 219/2018 a 4P 80/2017) a zároveň predložila písomnosti, ktoré sa vzťahujú za obdobie pred podaním návrhu a ktoré dokladujú elektronickú komunikáciu medzi rodičmi, na základe ktorej je zrejmé, že otec nie vždy využíva právo stýkať sa s maloletým.

2. V konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 4P 80/2017, iniciované na návrh otca o zmenu úpravy styku s maloletým, tunajší súd rozsudkom 4P 80/2017 - 115 zo dňa 14.11.2017 zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 5P 43/2010-416 zo dňa 4.7.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoP 14/2013 zo dňa 18.2.2014 tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým L. M., O.. X.X.XXXX: -každý prvý týždeň v kalendárnom mesiaci od soboty od 8.00 hod. do nedele do 17.00 hod., -každý kalendárny rok od 15.7. od 10.00 hod. do 25.7. do 14.00 hod.. V prevyšujúcom rozsahu návrh otca na úpravu styku s maloletým L. zamietol. Súd rozhodol, že otec si maloletého vyzdvihne v čase určenom pre začiatok styku v mieste bydliska maloletého, kde ho po uplynutí doby určenej pre styk s ním vráti. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť. Na odvolanie sa matky maloletého Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 22CoP 11/2018 - 156 zo dňa 26.6.2018 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a matke v odôvodnení okrem iného uložil rešpektovať úlohu otca v živote maloletého a povinnosť náležite maloletého na styk s otcom riadne pripraviť. Voči tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala matka maloletého dovolanie., na základe čoho najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 3Cdo 14/2019 zo dňa 14.3.2019 dovolanie matky maloletého odmietol.

3. Na tunajšom súde pod spisovou značkou 6P 40/2018 prebieha konanie o zvýšenie výživného, ktoré iniciovala matka svojim podaním a ktoré v súčasnosti nie je nielen právoplatne skončené, ale ani meritorne rozhodnuté.

4. Podľa § 36 ods. 1, 4, 5 Zákona o rodiny č. 36/2005 Z. z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

5. Podľa § 25 ods. 1,2,3 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

6. Podľa § 36 ods. 1, 4, 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z.z. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

8. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia, f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

9. Podľa § 329 zákona č. 160/2015 Z.z. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 38 Zákona o rodine Ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. V rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje. Ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

11. Súd zamietol návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia, pretože od jeho záverov v konaniach 4P 80/2017 a 4P 219/2018 sa nič nezmenilo a v konaní nie je v tejto fáze žiaden dôvod obmedzovať už aj tak minimálny kontakt otca a dieťaťa. Otec sa s maloletým fakticky takmer vôbec nestretáva, čo však nie je vina oca, ktorý sa o stretnutie s maloletým pokúša, výraznou prekážkou snahy otca je však okrem vzdialenosti aj matka maloletého, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti, stará sa o neho a má na neho výrazný vplyv. Súd nezistil v konaní žiadny taký negatívny vplyv otca na maloletého, ktorý by odôvodňoval zredukovanie kontaktu otca a dieťaťa, naopak, otec má ďalších 2 synov a jeho želania, aby sa stretával s maloletým X. je prirodzené a rešpektované zo strany súdu. V danom konaní nebol

zistený žiadny neodôvodnený psychický nátlak otca na maloletého, alebo iné správanie sa otca, ktoré by malo mať za následok samo o sebe zhoršenie psychického stavu maloletého Y.. Naopak, matka veľmi negatívne vníma úlohu otca v živote maloletého a prenáša to aj na L., čo je veľmi nevhodné. Redukcia kontaktu otca a dieťaťa je veľmi vážny zásah do života povinného aj oprávneného a je potrebné splniť zákonné podmienky na jeho vydanie. Nebolo v konaní a ani v tomto konaní nijak preukázané, aby na to existoval reálny dôvod. Naopak, dieťa je staršie a vo veku, kedy trávenie času s iným rodičom nemôže byť problematické, ak rodič, ktorý ho má v osobnej starostlivosti dôsledne plní svoje povinnosti pripraviť dieťa na styk s druhým rodičom. Mimoškolské aktivity nemôžu mať prednosť pred rodičovským právom otca na styk s dieťaťom a rovnako právu syna na styk s otcom, ak sú tieto kontakty navyše tak úzko určené, ako tomu je v tomto prípade. Skutočnosti uvádzané matkou v návrhu súd posudzoval v konaní 4P 80/2017 a nezistil žiadny dôvod ponechať úpravu styku podľa predchádzajúceho rozhodnutia, zužovať ju, alebo ju dokonca zakázať.

12. Tunajší súd, ako aj odvolací súd v predchádzajúcich rozhodnutiach matke maloletého opakovane zdôvodnil jej úlohu vo výchove dieťaťa a nezastupiteľnú úlohu otca v živote maloletého chlapca. Matka má vzťahu otec a syn napomáhať a nie sťažovať ho. Otec v rámci svojich možností (iná rodina, život v zahraničí, pracovné povinnosti) chce tráviť čas aj s L., o čom svedčí jeho návrh na začatie súdneho konania rozšírenie styku s ním (4P 80/2017). Styk otca s dieťaťom je právom, nie povinnosťou. Ak ho otec niekedy nevyužije, tak to nesmie byť brané negatívne a maloletému dieťaťu to netreba podávať ako nezáujem rodiča o neho, inak to vo vnímaní dieťaťa logicky vzbudí negatívne pocity voči rodičovi a odmietanie, spojené s úzkosťou, stresom a inými negatívnymi pocitmi, ktoré nemusia byť prítomné, ak sa rodičia správajú rozumne a zodpovedne. Absencia otca v živote dieťaťa je negatívna. Tieto následky sa však dajú korigovať, ak je dieťa s otcom v pravidelnom kontakte, aj keď nie v osobnom. Dôležitá je vôľa, ak existuje, prostriedky sa nájdu. Ten však v súčasnosti medzi otcom a L. takmer neexistuje, čo je na škodu obom. Súdom určený styk je minimálny a matka aj tak určenému styku stále bráni, čo je veľmi negatívne. Jeho zúženie je teda nielen právne nedôvodné, ale aj fakticky škodlivé vo vzťahu k maloletému dieťaťu a preto súd takýto návrh zamietol. Dôvody uvádzané matkou v návrhu nie sú nové a tak závažné, aby súd viedli k inému rozhodnutiu, než ktoré prijal v súvisiacich predchádzajúcich konaniach 4P 80/2017 a 4P 219/2018. Napriek veľmi podrobnému a presvedčivému odôvodneniu Krajského súdu v Prešove v oboch spomenutých konaniach, s ktorými sa tunajší súd stotožňuje a na ktoré v celom rozsahu odkazuje, však matka opätovne pokračuje v správaní, ktoré nie je vhodné a nerešpektovaním práv otca a dieťaťa v konečnom dôsledku najviac škodí maloletému L.. Takisto je potrebné podotknúť, že na základe osobitnej úpravy vykonávania dokazovania a skúmania skutkového stavu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nebolo možné len na základe tvrdení matky prijať iný záver, než návrh matky posúdiť ako neopodstatnený, brániaci jeho vyhoveniu. Odvolací súd však o tom matku už v rozhodnutí 21CoP 12/2019 dôsledne poučil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Bardejov. Odvolanie môže podať účastník, v koho neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere,

že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné dňom doručenia bez ohľadu na jeho právoplatnosť (§ 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z.).